

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2014/44
Karar Sayısı : 2014/47
Karar Günü : 13.3.2014
R.G. Tarih-Sayı : Tebliğ edildi

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN : Kaman Asliye Ceza Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU : 1- 13.12.2004 günlü, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 14. maddesinin (4) numaralı fıkrasının,

2- Açık Ceza İnfaz Kurumlarına Ayrılma Yönetmeliği'nin 8. maddesinin (2) numaralı fıkrasının (b) bendinin,

Anayasa'nın 38. maddesine aykırılığı ileri sürülerek iptallerine karar verilmesi istemidir.

I- OLAY

Hükümlünün, açık ceza infaz kurumuna ayrılma talebi üzerine açılan davada, itiraz konusu kuralların Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptalleri için başvurmuştur.

II- İTİRAZ KONUSU YASA KURALI

5275 sayılı Kanun'un 14. maddesinin itiraz konusu (4) numaralı fıkrası şöyledir:

"Açık ceza infaz kurumunda bulunan hükümlülerden kınamadan başka bir disiplin cezası alanlar ve hükümlü oldukları suçtan başka bir fiilden dolayı haklarında tutuklama kararı veya soruşturma konusu olan suçun kanunda öngörülen cezasının üst sınırı yedi yıldan az olmayan bir başka suçtan soruşturması veya böyle bir suçtan tutuksuz yargılaması devam etmekte olanlar ile yaş, sağlık durumu, bedensel veya zihinsel yetenekleri bakımından çalışma koşullarına uyum sağlayamayacakları saptananlar, kurum yönetim kurulunun kararı ile kapalı ceza infaz kurumlarına geri gönderilirler. Bu karar, infaz hâkiminin onayına sunulur."

III- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca yapılan ilk inceleme toplantısında, başvuru kararı ve ekleri, Raportör Ayşegül ATALAY tarafından hazırlanan ilk inceleme raporu, itiraz konusu yasa kuralı, dayanan Anayasa kuralı ile bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un "Anayasaya aykırılığın mahkemelerce ileri sürülmesi" başlıklı 40. maddesinde, Anayasa Mahkemesine itiraz yoluyla yapılacak başvurularda izlenecek yöntem belirtilmiştir. Maddenin (1) numaralı fıkrasında, bir davaya bakmakta olan mahkemenin, bu davada

uygulanacak bir kanun veya kanun hükmünde kararnamenin hükümlerini Anayasa'ya aykırı görmesi hâlinde veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varması durumunda, bu fıkra da sayılan belgeleri dizi listesine bağlayarak Anayasa Mahkemesine göndereceği kurala bağlanmış; fıkranın (a) bendinde *"iptali istenen kuralların Anayasanın hangi maddelerine aykırı olduklarını açıklayan gerekçeli başvuru kararının aslı"* Mahkemeye gönderilecek belgeler arasında sayılmıştır. Maddenin (4) numaralı fıkrasında ise açık bir şekilde dayanaktan yoksun veya yöntemine uygun olmayan itiraz başvurularının, Anayasa Mahkemesi tarafından esas incelemeye geçilmeksizin gerekçeleriyle reddedileceği hükme bağlanmıştır.

Yapılan incelemede, başvuran Mahkemenin gerekçeli başvuru kararında hâkim imzasının bulunmadığı görülmüştür. Dolayısıyla, başvuran Mahkemenin gerekçeli başvuru kararının bulunduğundan söz edilemez.

Diğer taraftan, başvuru kararında, 5275 sayılı Kanun'un 14. maddesinin (4) numaralı fıkrasının iptali istenilmiştir. Kanun'un 14. maddesinin (4) numaralı fıkrasında, açık ceza infaz kurumunda bulunan hükümlüler hakkında, kuralda belirtilen koşulların gerçekleşmesi hâlinde *"kapalı ceza infaz kurumuna geri gönderilmelerine"* ilişkin hüküm düzenlenmektedir. Bu hükme göre, söz konusu kuralın uygulanabilmesi için öncelikle hükümlünün açık ceza infaz kurumunda bulunması gerekmektedir. Oysa, başvuran Mahkemenin bakmakta olduğu davada, hükümlü, kapalı ceza infaz kurumunda olup açık ceza infaz kurumuna ayrılmamıştır. Dolayısıyla, 5275 sayılı Kanun'un itiraz konusu 14. maddesinin (4) numaralı fıkrası davada uygulanacak kural niteliğinde değildir.

Öte yandan, başvuru kararında, Açık Ceza İnfaz Kurumlarına Ayrılma Yönetmeliği'nin 8. maddesinin (2) numaralı fıkrasının (b) bendinin de iptali istenilmiştir. Anayasa'nın 148. maddesinin birinci fıkrasında, *"Anayasa Mahkemesi, kanunların, kanun hükmünde kararnamelerin ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün Anayasaya şekil ve esas bakımlarından uygunluğunu denetler ve bireysel başvuruları karara bağlar ..."* denilmekte; 152. maddesinin birinci fıkrasında ise *"Bir davaya bakmakta olan mahkeme, uygulanacak bir kanun veya kanun hükmünde kararnamenin hükümlerini Anayasaya aykırı görürse veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varırsa, Anayasa Mahkemesinin bu konuda vereceği karara kadar davayı geri bırakır."* hükmü yer almaktadır. 6216 sayılı Kanun'un 40. maddesinin (1) numaralı fıkrasında da aynı hüküm tekrarlanmaktadır. Bu kurallar uyarınca Anayasa Mahkemesi, itiraz başvurularında ancak kanunların, kanun hükmünde kararnamelerin Anayasaya uygunluğunu denetler. Buna göre, yönetmeliklerin Anayasa'ya uygunluğunun incelenmesi görevi Anayasa Mahkemesinin görev alanında değildir. Dolayısıyla, itiraz konusu olan Açık Ceza İnfaz Kurumlarına Ayrılma Yönetmeliği'nin 8. maddesinin (2) numaralı fıkrasının (b) bendinin incelenmesi hususu Anayasa Mahkemesinin görev alanında bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, itiraz başvurusunun öncelikle 6216 sayılı Kanun'un 40. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince yöntemine uygun olmadığından, esas incelemeye geçilmeksizin reddi gerekir.

IV- SONUÇ

A- 13.12.2004 günlü, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 14. maddesinin (4) numaralı fıkrasının,

Esas Sayısı : 2014/44
Karar Sayısı : 2014/47

B- Açık Ceza İnfaz Kurumlarına Ayrılma Yönetmeliği'nin 8. maddesinin (2) numaralı fıkrasının (b) bendinin,

iptallerine karar verilmesi istemiyle yapılan itiraz başvurusunun, 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 40. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince yöntemine uygun olmadığından, esas incelemeye geçilmeksizin REDDİNE, 13.3.2014 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkanvekili

Başkanvekili

Üye

Serruh KALELİ

Alparslan ALTAN

Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye

Üye

Üye

Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Zehra Ayla PERKTAŞ

Recep KÖMÜRCÜ

Üye

Üye

Üye

Burhan ÜSTÜN

Engin YILDIRIM

Nuri NECİPOĞLU

Üye

Üye

Üye

Hicabi DURSUN

Celal Mümtaz AKINCI

Erdal TERCAN

Esas Sayısı : 2014/44
Karar Sayısı : 2014/47

Üye

Muammer TOPAL

Üye

Zühtü ARSLAN

Üye

M. Emin KUZ